

Պիր սէնէտէն սօնրա հէր նէ սէպէպէ

գէթայի մը թէ պէրինդին պէր քէօշէօնէ գա-
պուլ ի թմէնդի, վէ թարիսէր սըրաւնա կէ-
շթմէնդի ըէճա վէ նիադ իտէրիդ . վէ տա-
նա նիշէ թօնաթի իշէր վար իսէտէ, իշէրու-
պէ՛ ըէյտէր ըէյ թարաթի պիւնիգէ պիւտիթէ-
ճէյիթիգի տախի պէնաւ իյէրիդ :

* * *

ՄԵՄԱՐԳՈՅ ՀԱՆԻԻՍԱԿԱՆՔ

Հայկայ սերունդին առջեւնն պահող դարե-
րէն վերջը, կը յաջորդէ նշանաւոր դար մը,
որուն մէջ կապրիմք, այսօր . գար մը որ ան-
ցեղոյն մատնին գարմանալի դէպքերը կը
թղթատէ, դար մը որ ապագային վրայ կը գ-
մայի եւ կը մարդարէանայ, ու ներկայիս
մէջ կը խայտայ . կը յուզի, կը սուգայ, կը տի-
րի, սակայն կը հանդարտի . եւ այս հան-
դարտութիւնը ամէն բան կոչնչացնէ, կը
դնէ անհոգութիւնը իւր գահը այնպիսի շըր-
ջանակի մը մէջ, ուսկից մէկը թռաւ արտաս-
ուաթոր . . . վասն զի ատելութեան հուրը իւր
բոցեղէն թեւերը տարածելով լափեց այն գո-
յութիւնը որ աշխարհիս պարծանքն էր, լա-
փեց այն մարդկային հանճարը որ Հայուն
հոգին էր . ուրեմն դեռ մանուկ է այս սղ-
գը որ օձին եւ ոչխարին վրայ մի եւ նոյն
աչքով կը նայի, դեռ վառուած չէ իւր սըր-
տին մէջ այն սրբազան վրէժսնդրութեան
կրակը որ ժանտ լեզուներէ բռն իսկ Հայ
սրտերու մէջ թոյն թափող հակառակորդաց
վրայ իւր կայծակները արձակէ, եւ իր բո-
ցերուն մէջ բաթմուկով խեղդէ անոնց չո-
ղճորթ ձայները եւ մոխիրը օգին մէջ ցըն-
դէ . կը բարք իմ, միթէ կը կարծէք որ այս
դարը խաղաղութեան, միութեան, երջան-
կութեան դար մ'է, միթէ 800 տարիներէ
ի վեր անընդհատ քնացող ազգի մը քսան
տարուան արթնութիւնը՝ ուսումնականու-
թեան դար մ'է միթէ Եւրոպացիները դարմա-
ցընող քանի մը Հայ հանճարեղ գլուխներու կո-
րըստեանը վրայ սոյն դարուն անտարբեր մնալը
գարմա՞նք է . ոյ, ես ալ տոյ վերջին նիւ-
թին վրայօք պիտի իօսիս՝ ձեզի հետ, ահա-
ւասիկ հիմայ ձեռք առի խօսքիս թելը .
Հայկեան սերունդէն ինկաւ հսկայ մը, որ ա-
ներեւոյթ ձեռք ազգութեան զէկը ամբա-
պինդ բռնած էր մարեցաւ ձայն մը որ աղա-
տութեան սիրահարն էր, անհետադառ ձեռք
մը որ փրկութեան ճանապարհը կը ցուցնէր,
եւ ազգը անոր գերեզմանին վրայ կաթիլ մը
արցունք անգամ չը թափեց, չ'նշեցաւ մահ
ուան զանգակը, չը հիւսկցինք եւ մեք ա-
նոր վրայ ողբական երգեր, այլ թշնամի մը
պէս գոցեցինք անոր յիշատակը առջեւ
թանձր վարադոյր մը, որպէս զի յաւիտեան
չը յիշենք, չը խօսինք անոր այնպիսի ար-
գիւնաւոր գործոցը վրայ, որմէ ոչ թէ մի-
այն Հայը, այլ ընդհանուր մարդկութիւնը
կը փափաքէր մտադիր օգուտ քաղել :

Սակայն այս բարեպառօն առթիւ պէտք
է պարզել նոյն թանձր վարադոյրը, եւ յա-
կանէ յանուանէ գոչել թէ այս ազգասէր ու
անձնանուէր երիտասարդը Միքայէլ Նալ-
բանդեանցն էր, այս անձը հայութեան սըր-
տին խորերը քննելով, նշմարած սիրոյ դարե-
ւոր պատրոյկը մաքրելու, արծարծելու հա-

մար իւր անգին կենայ օրերը չտակաց 'ի
փտանդ մատնել . այս մարդը կարծես երեք
տրական թել մ'էր, որուն մէկ ծայրը հայ-
րենի աւերակաց վրայ, միւսը Եւրոպոյ մէջ
քանի մը ճիւղերու բաժնուած թագադիր գը-
լուխներու առջեւ, ուժգին մեր թշուառու-
թիւնը կորոտացնէր, եւ արդարութիւն, ար-
դարութիւն՝ կաղաղակէր : Ո՛հ, արդարու-
թիւնը որչափ որ դորաւոր ըլլայ, որչափ որ
կուռի անիրաւութեան հսկային դէմ, միշտ
պիտի յաղթուի . ինչպէս որ մարդկութեան
եւ ազգութեան այս նշանաբանիկ էակը,
հայրենիք, հայրենիք, միմեջող շրթունքը,
բոլոր կենացը մէջ Հայոց հայութիւնը ճանչ-
ցընելու համար անդադար մաշեցնող սիր-
տը, հեծկտանաց ձայներով այսօր կը յաղ-
թուի, եւ անարգանաց փուշերով վիրաւոր-
եալ սոյն հայասէրը, Սիպերիոյ սառնապատ
լեռանց գիրկը կը նետուի : Ո՛հ, միթէ եւ յու-
սահատ խորհուրդներ կը ծնանին մտքիս մէջ,
արցունք սիրտս կը կաթէ, կուրծքս կը բա-
րախէ, երբ կը յիշեմ թէ ժամանակին կայծա-
կէն շանթահարեալ, յակամայս կը բռնայ նոյն
ցուրտ ժեռոտ եւ ամայի վայրերուն մէջ եւ
հոն իւր վերջին հայ շունչը կարձակէ, ուս-
կայն, ինչո՞ւ կ'անշնչանայ, ինչո՞ւ տարածւած
մահաւաճ կը մեռնի, ինչո՞ւ . . . վասն զի,
եղբարք իմ, խեղճք ու սոսկացէ՛ք, յան-
ցանքը հոգեով եւ սրտով շայ ըլլալն էր :

Սակայն հոս, Տաճկաստանի մէջ մեր բա-
րեխնամ ինքնակալին հովանաւորութեանը
ներքեւ Հայութեան յանցանք չկայ . հոս
գոհացողիչ աղատ օդ մը կը շնչեմք . անա-
չառ խօսելով մեր ազգին ուսման մէջ յարա-
ւեւելու յոյսը աւելի Տաճկաստանէն է (Այս ա-
տեն միջին վարագոյրը կը բացուի, կը տեսնուի
գերեզման մը եւ Սիպերիոյ լեռները) հիմայ
որոնք որ Հայասէր են, թող տեսնեն այս
հաղուազիւտ Մ. Նալբանդեանց երիտասար-
դին գերեզմանը, տեսնեն նաեւ անոր լեռ-
նային պահապանները, որոնք՝ կարծես այս
գերեզմանը հսկելու համար աշխարհիս հետ
ապրիլ ուխտած են, որպէս զի չըլլայ թէ իւր
ստուերը այս ծանր ու ամբալուկ շիրմէն փախ-
չելով երկրի ու երկրի մէջ տեղը հսկայաձեւ
կանդնի ու գարծեալ «արդարութիւն ար-
դարութիւն» ազգալիէ :

Սիպերիա՛, Սիպերիա՛, սոսկումն մարդ-
կային սզգին, լերինք՝ ազատասէր լաւ-
յաւորաց, քու բարձրաբերձ գագաթէդ
մինչեւ ստորոտդ նախատանաց տառեր դրոշ-
մուած են, տիկնորայ բազուկը անկարող է քու
դիրկերէդ մարդ մը յափշտակել, մինչեւ որ մե-
ռոտ արտեւանուէնք ծագաւորութեան հրամանը
չարձակեն. դուն մարդկային սեռին մահն ես,
քու առաջին դռնէդ ներս մանողը՝ պէտք չէ
յիշել վախարհ, մարդկութիւն, ընտանիք
եւայն, վասն զի միւս դռնէդ անգին ալ աշ-
խարհ չի կայ . բարձրացիր որչափ որ կու-
զես, արդէն մէկ ձեռքդ հիւսիսային բեւե-
ռին կ'ընթած է, երկնաւոր միւս ձեռքդ ալ
դէպ 'ի հարաւ, օրինացդ սրով զաշխարհ
կազմակերպելու եւ զաւի վայելք եւ կոծով
գոռացնելու, բայց որչափ որ բարձրանաս
ընդարձակիս, ու սոնքաս, ահաւասիկ քու
վախճանդ այս փոշին, այս քարն է, որն որ

առանց պայթելու պիտի աժիտիէ՝ զքեզ
կը բարք իմ, ահաւասիկ այս թունաշունչ
մթնոլորտին եւ այս ցուրտ քարին տակ մեր
բազմադիւն ազգասէր եղբայրը կը ննջէ,
յուսահատ ու անմխիթար ողբոց ու լացի մէջ
թողլով իւր ազգը՝ զինքը սիրողները :

Գերեզման, գերեզման . ես ալ կը սիրեմ
զքեզ, ես ալ քու սրտիդ սրտակից սիրտ մը
ունենալով քու ոտքդ դիմեցի, քեզի հետ խօ-
սելու, քննէ խրատուելու, եւ քու ընթացի-
ցող հետեւող ըլլալու : Չայն տո՛ւր, չունչդ
անշնչե՛ . չեմ ես օտար . զքեզ սոսկացնե-
լու, քու շիրմիդ խռովելու համար չեմ ես
այնպիսի պաղտնիք մը, որ տատաղիկ պէս
գուրգուրալու ատեն՝ վազրի պէս մոռնայ եւ
սիրտդ փռելիցի եւ համար ժանիքները ցուցնել
քու գոլիլի յանցանքդ պախարակող մէկը
չեմ, չունիմ ես այնպիսի թագ մը կամ գահ
մը որ մէկ պատգամաւ դաշտաց ու լեռանց
վրայ կ'ենդանի շունչեր սփռէ եւ իրեն զէն-
քերով մարդկային ազգին անհատները քու-
կինիդ պէս շիրմներու մէջ ամփոփէ : Ո՛վ չի-
րիմ, Ամենակալին փշած շունչը չը մոռնիր
մարդոց բռնութիւնն այն է, որ հողալանգուած
մարմնոյ կապերը քակելով հողը հողին տալ
միայն դիտեն : Յաւիտեանական շունչին ար-
գիւնքը որ միանգամ թղթի մը վրայ ինայ, եւ
տղաւորութի դայն խնդրող անհամար մտքե-
րու մէջ, սուր կամ Սիպերիա չի պիտի կա-
րենայ անհետ ընել . յայտնէ քու մտացդ ար-
գասիքը ո՛վ հողիդ սքանչելի, խորհրդածու-
թիւն մը կամ մտաց ծնունդ մը չ'մոռնիր, այլ
միշտ իւր գերեզմանին վրայ կ'անդուն կը կե-
նայ, օ՛ն անդր, պատասխան սուր, Հայ եմ
ես (գերեզմանը կը շարժի), ո՛հ, հայ ձա-
նէն չիրմը կը գողայ, ահա իւր ողբն (ողբն
կ'երեւայ) (Ազատ Աստուածն եւ այն) :

Ո՛վ եգիպտացի, դուն բանաստեղ-
ծին աշխոյժը կը վառես . խանդդ քերթողաց,
այս բռնաւոր լեռանց վիմեղէն թեւերը ան-
կարող ըլլալով քու ձայնդ խեղդելու, հիմա
իրենց գագաթներուն վրայ կը թռչտին այդ
փսիմ խօսքերը, (Ոգին) «Ո՛հ, փշոտ է ճա-
նապարհդ, քեզ շատ փորձանք կ'սպասէ,
Ազատութիւն սիրողին, այս աշխարհս շատ
նեղ է » . սակայն Տաճկաստան, Սիպերիա-
կան աշխարհի մէջ չէ . (ողբն) « Ազատու-
թիւն սիրողին, այս աշխարհս շատ նեղ է . »
(ողբն գերեզման կը մոռնայ) ո՛հ, անհետա-
ցաւ . միշտ « Ազատութիւն սիրողին, այս աշ-
խարհս շատ նեղ է » գոչելով որովհետեւ Սի-
պերիա կ'անարգէ ազատութիւնը . . . Սի-
պերիան Եւրոպոյ մինչեւ կէս մէջը բռնած
անհամար ժողովրդոց ովիւնստին վրայ անվե-
հեր կը նաւարկէ, եւ իւր անխնայութեան ուժգին
հարուածներէն հանդարտ կամ խռովեալ ջրերը
կը փշրուին, եւ անոր փրփուրները այս բռնա-
կալ նաւուն ծնօտէն ներս սրսկուելու ատեն
ինքը կը դոխանայ եւ կը խայտայ . (դէպ'ի
լերինս) բոց գիտցիր դու ալ, որ նոյն փր-
փուրները միանալով դարձեալ ալիք են . մի
սոնքար այդչափ այս մարդախիտ ծովուն վը-
րայ հեծած ըլլալուդ . ծովացեալ ժողովուրդը
չը մոռնիր, բայց իւր տակը կրնայ առնուլ նոյն
բռնաւոր նաւը . ժամանակը աշխարհիս մէջ
առանց բան մը անշարժ հիման վրայ հաս-

առաջինը միշտ կը շարժէ եւ կը տատանէ, Բարձրագոյնը հիմա աչքէ դէպի ամպերը, եւ տե՛ս թէ այն ամպին մէջ խառնուած գըլուխ մը կայ, այս գըլուխը քու գագաթանը գըլուխը վրայ կը նայի. Մասինս է այս վեհապանծ գըլուխը, որ հայուն հառաչանքները իւր լայն սրտին մէջ ծածկելով ժամանակին հրամանաւ օր մը դուրս պիտի ցայտեցնէ. դատ պիտի վարէ քեզի դէմ, ու ազգ եւ ազինք ճիրաւունք է՝ պիտի գոչեն. (միջին վարագոյրը կը գոցուի) հիմա թող ծածկուին ամէն Հայ սրտերու մէջ մեր վիշտն ու հառաչանքը կենդանի նկարներով, եւ Սիպերիա ալ թող գիտնայ թէ հարուածէն վերջը մոռացումը չիյաւջորդէր:

Եղբայրք իմ. ահաւասիկ հայրենասէր Մ. Նալբանդեանցի աղետալի վախճանը, այսպիսի աղետալի անձի մը վախճանը պէտք է ըզգալ կարեկցութեամբ, եւ ոչ թէ բառերու շողորդութիւնը հիւսուածքով, անոր յիշատակը անջնջելի տառերով մեր սրտին վրայ գծագրել, քաջ կշռելով խորհրդածել թէ մարդ իւր կեանքը աշխարհիս հետ չի հաւանիր փոխանակել, եւ այս ազգասէր Մ. Նալբանդեանցը իւր կեանքը ազգին գոհեց միշտ Ազատութիւնն գոչելով:

Ուրեմն մեք իւրաքանչիւր անհատքս՝ իբրոր սրտէ իւր հրաշագան եւ սրտաշարժ տաղին վերջին տողերը յիշելով, գոչեմք միշտ,

«Ազատութիւն գոչեցի»
Թող որոտայ իմ գլխին,
Փայլակ՝ կայծակ՝ հուր՝ երկաթ՝
Թող դաւ դնէ թշնամին.
Ես մինչ ի մահ կախաղան՝
Մինչեւ անարդ մահու սիւն,
Պիտի գոռամ պիտ՝ կրկնեմ
Անդադար ազատութիւն. »

Ռ. ՍԵՏԵՖԱՆԱՆ

Ի Ե Ա Ն Է

Շու ամիսէքի իեանէյի տախի մա թէչէքքիւր իլան իտէրիզ:

Մայր Եկեղեցիտէն	30
Էսկի Եէքիւն	62555
	62583

... Միւէլ լիֆ.

1867 ապրիլ 6

Մուխալիֆէթի հափա միւլապէսէ սիյէ պու ախշամքի վերիէճէք թէաթ. բումուգ, ճիւ մա իրթէսի ախշամքնա թէ. էիսիլ գըլընմըչ օլմաղ իյէ, դագէթաի միւ. թէպէրիսիզն միւլքին իսէ պու ախշամքի նիւսիւսիսիտէ տէրճ իթմէնիզ րէճա օլունուր:

Օ. Շահաննան

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Պուստան չէնտ սէնէ մուգատուէմ Ա. դաթօնեան Մկրտիչ աղանըն իհտաս ու. քիւշաու իթտիկի ֆապրիգա եէնիտէն քիւշաու օլունարագ, չըգարըլան ալեա գէյ. թին եաղընտան, պու տէֆա պու թա. րաֆա կէթիլիլիլի, վէ իսթանպուլու

Պաղչէ-գարուսունտա վագը թաշ-խանտա 4 նիւմէրօլու օտատա ուլլուէն ֆիեաթ իյէ սաթըլմագտա իտուկի, թալիպ օլան. լարըն մալիւմու օլմագ իւզըն, իլանընա իպթիտար գըլընտը:

Միւթէվէֆա Միքայէլ Նալպանտեանըն ֆօթօկրաֆ իյէ չըգարըլմըչ օլան թասվերի, իսթանպուլու Մահմուտ բաշատա քիթապճըր Գաֆաֆեան տիւքքեա. նընտա սաթըլմագտա օլտուգտան պաշգա, պու կիճէ թէաթրօ գարուսունտա տախի 5 էր զուրուշա սաթըլմագտա տըր:

Թ Ա Գ Ս Ի Մ

Պէյ-օղլու ճատտէսիտէ, թագսիմ եազընընտա, Գաթօլիք քիլիսէսի իթթիսալինտէ քէօչէ պաշընտա վագը 50 նիւմէրօ իյէ միւրագգամ գագինօտա, իսթանպուլու թէր. թիպ օլունմուչ օլտուգու հալտէ, նէֆիա բասթըրմա, սուճուգ, կէօտէն վէ չէօրէք սաթըլմագտա օլտուգունտան, թալիպ օլան. լարըն թէչիլիլիլի:

Տօգթօր Գալուստեան, բէնճէմսիհ կիւնլէրի, սաաթ 7 եէ գատար, Գալեօն. ճու-գուլուղունտա, Գուլուղուն եա. նընտաքի թարլա-պաշը ճատտէսիտէ վագը 195 նիւմէրօլու խանէսիտէ, իսայ. րաթ պագմագտա տըր:

Եւրոպայի համալսարանի մը մէջ դաստիարակեալ, Հայագգի երիտասարդ մը, որ Գ. Ե. մաներէն, Անգղիէէրէն, Լատիներէն, Հելլէնարէն եւ եբրայեցիերէն լեզուաց հմուտ, Թուաբանութեան, Աճէպրայի, Երկրաչափութեան, Աշխարհագրութեան, Պատմութեան, Բնագիտութեան, Երաժշտութեան, Մարդակազմութեան, Աստուածաբանութեան եւ Բիանօ չալիելու տեղեակ է, գասատուութեան տեղ կը փնտռէ, ուզողը կըրնայ լրագրոյս գրասենեակէն տեղեկանալ:

ԱթէՇ Վէ ԷՕՄԻԻՐ ՍԵԿՈՒՐԹԱՍԸ
Հմարտէն Շէյ-Է Պըլի-Է Վէ Բէ-Շէյ-Է
Դոյնը Սիւլ-Է Է-Շէյ-Է
NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY.

2,000,000 Ինկիլիզ լիրա, աւըլ սէրմայէսի 2,250,000 Թահթը Էմիլիէթտէ օլարագ իրատը 600,000 Սէնէվի վարիտաթը

Պու գումրանեա 1809 սէնէսիտէ եանի պուստան 58 սէնէ Էվլէլ թէչքիլ օլունուպ, չիմտի իսէ, քէնտի սէրմայէսիտէն պաշգա, թահթը Էմիլիէթտէ վագ օլունմուչ օլան պիւ. յիւք մէպլաղի սայէսիտէ, տէրքեար օլան էն գիեատէ Էմիլիէթի գումրանեալարըն սը. րասընա կէչմիլ տիր. վէ հաթթա մէզքիւր գումրանեա իչինտէքի սիկուրթաճըլար տա. խի քէնտի գարարլարընա գարչըլըզ պիր սի. կուրթա թահթընտա պուլունմագտա տըրլար:

Մէզքիւր գումրանեա ալէլիուսուա, կէ. րէք մաղաղալարտա, վէ կէրէք իսթանպուլ վէ Գալաթա կիւմրիքլէրիտէ կէրէք քէն. տիլէրին օլուպ, վէ կէրէք Էմանէթէն իւհ.

տէլէրինտէ պուլունարագ մալ վագ իթմիշ. ան թիւճարարա, վէ իսթանպուլու վէ էի. վարլարընտա պուլունան էվ, մաղաղա վէ սայիր էպիլիյէ սահիպլէրինէ, վէ հէր սընըֆ տիւքքեանճը վէ ֆապրիգաճըլարա, վէ Էմվու. ու էչեասընը սիկուրթա իթմէք իսթէյէն քիրաճըլարա, իլան վէ պէեան իտէրքթ, զիր. տէ մուհարրէր իմգա սահիպի, մէզքիւր Գում. բանեանըն վէ քեալէթնամէսի աչքեամընճա, աթէչէ գարչը հէր նէ գատար միւտտէթ ի. չին օլուր իսէ օլուն, էվլէն ֆիեաթլու օի. կուրթա մուամէլէսի իթմէքլիյէ բուլտաթը քեամիլէսի վար տըր, վէ հէր նէվի գար. րը, քէմալի հաղըրըլլա թագմիլէ հաղըրտըր:

Պու պապտէ տահա գիեատէ մալիւմաթ քէսպ իթմէք իսթէյէն, իսթանպուլու վագը Եէրիֆ-բաշա խանընտա 7 նիւմէրօլու օտատա Համարձուճ աղա Բուլսէփեանա, միւրաճաաթ իյէեէճէք տիր:

Գալաթա կիւմրիւք սօգաղընտա 54 նիւմէրօլու մաղաղատա գումրանեա. աճէնթօսունա.

ՈՒԻԼԻԱՄ Ր. ՍՈՒԱՆ

Թ Ա Տ Ր Ո Ն Ն Ա Ռ Ի Մ
1867 ԱՊՐԻԼ 5 ՇԱԲԱԹ ԳԻՇԵՐ ԺԱՄԱՅԻՆ
ՓԱՌԱԽՈՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ ԱՍԻԱԿԱՆ
Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն
Հ Ա Ն Դ Է Ս Ա Չ Գ Ս Ի Ն
Ի Ն ՊԱՍՍ
Ո Ն Չ Ն Ո Ւ Է Ր Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ
ՓՐԿԻՉ ՀԱՅՐԵՆԵԱՅ
ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻԻՆ ԵՐԳԱԽԱՌՆ Ի ՎԵՅ
ԱՐԱՐՈՒ Ա Թ Ս
ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻԻՆ Պ. Ռ. ՍԵՏԵՖԱՆԱՆԻ
ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻԻՆ Պ. Տ. ՉՈՒԽԱՅԵԱՆԻ

Մ Ի Ջ Ե Ր Գ
ԽՕՕԳ Ի ՎԵՐԱՅ Մ. ՆԱԼԲԱՆԳԻԱՆՏԻ
Ի Պ. Ռ. ՍԵՏԵՖԱՆԱՆԻ
Արտասանեալ Օրիորդ Ե. Գարագաշեանէ
ՏԱՂԵՐԳՈՒԹԻԻՆ Մ. ՆԱԼԲԱՆԳԻԱՆՏԻ
Արտասանեալ ի վերգիւրի Գարագաշեանէ

Չ Ա Ի Ե Շ Տ
ԴԱԳԱՂ ԵՒ ԽԱՂ

Մահմուտ բաշատա վագը 124 վէ 208 նիւմէրօլու թագուրեան պիրատէրլէր մաղա. գալարընտա ֆարիսին էն միւթէպէր ֆապ. րիգաթընտան օլարագ հէր չէչիտ վէ եէնի. մօտա վէ պալուսուա տաեանըլը վէ դաեէթ գարիֆ էրքէք բօթիլլէրի, գէնէ բօթիլ. էրի, վէ հա քէգա գըլ, վէ էրքէք չօճուգ բօթիլլէրի, վէ պաղըր պուրուշուլ չարու. գալար իլք տէրէճէտէ ալեա վէ զայէթ տա. եանըլը օլտուգլարը հալտէ Էվլէն ֆիեաթ. իյէ սաթըլմագտա օլտուգու իլան գըլընըր:

ՍԱՀԻԳ ՂԱՋԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԹԵ
ԼԷՎԱՆՔ ԶԵՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆԵՐ
ԷԵՑ-ՕՂԼՈՒՅԱ ՏՕՂՈՒ ԾՕՂԱ, ԾՕԹՕԿԱՅ ԱՊՏՈՒԼԱ
ՊՐԱՅԵՐԼԷՐ ԳԱՐԵՇՈՐԸՆԱ ՆԻՍՏԵՐՈ 467